

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 109/05-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť A. H., v. o. s., N., so sídlom N., zastúpenej advokátkou JUDr. G. S., N., ktorou namietala porušenie jej základných práv podľa čl. 14, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja č. 325/2004 z 5. októbra 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. H., v. o. s., N. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. novembra 2004 doručená sťažnosť A. H., v. o. s., N. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základných práv podľa čl. 14, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja (ďalej len „zastupiteľstvo“) č. 325/2004 z 5. októbra 2004.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka na základe rozsudku Okresného súdu Šaľa (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 Cb 94/03 z 20. januára 2004, ktorý v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Cob 75/2004 z 31. marca 2004 nadobudol právoplatnosť 29. apríla 2004, podala návrh na začatie exekučného konania. Súdna exekútorka poverená na vykonanie exekúcie vydala 9. júna 2004 v súlade s § 47 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) upovedomenie o začatí exekúcie proti Nemocnici s poliklinikou v Š. (ďalej len „nemocnica“) v prospech sťažovateľky o vymoženie pohľadávky v sume 209 542,30 Sk s príslušenstvom. Nemocnica podala 24. júna 2004 návrh na zastavenie exekúcie a námietky proti exekúcii. Okresný súd uznesením sp. zn. 5 Er 621/04 zo 17. septembra 2004 konanie o námietkach nemocnice zastavil a návrh na zastavenie exekúcie zamietol.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uviedla: „*Súdna exekútorka vydala dňa 27. 09. 2004 upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie a dňa 29. 09. 2004 Exekučný príkaz na vykonanie exekúcie z iných peňažných pohľadávok voči dlžníkom Nemocnice s poliklinikou v Š. z titulu zmlúv o nájme nebytových priestorov.*

Následne dňa 05. 10. 2004 na 35. zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja bola Uznesením č. 325/2004 odňatá správa nebytových priestorov Nemocnici s poliklinikou v Š. a tým zmarené vykonanie exekúcie voči povinnej Nemocnici s poliklinikou v Š. na uspokojenie pohľadávky sťažovateľa ako oprávneného.

Listom zn. 104052/2004-FIN, zo dňa 11. 10. 2004, adresovaným súdnej exekútorke sa Úrad nitrianskeho samosprávneho kraja vyjadril k Exekučnému príkazu, č. k.: Ex 171/2004-4 na vykonanie exekúcie prikázaním inej pohľadávky s tým, že žiadal upustiť od vykonania exekúcie vedenej na majetok dlžníkov povinného, Nemocnice s poliklinikou v Š. a exekučné konanie ako neprípustné zastaviť z dôvodu, že nebytové priestory boli odňaté povinnému a sú vo výlučnom vlastníctve Nitrianskeho samosprávneho kraja.“

Podľa sťažovateľky jej základné práva boli porušené prijatím uznesenia zastupiteľstva č. 325/2004 z 5. októbra 2004 „ktorým sa odňala aj akákoľvek iná možnosť uspokojenia právoplatnej a vykonateľnej pohľadávky sťažovateľa, t. j. z pohľadávok, ktoré má povinný voči tretím subjektom a to tým, že Nitriansky samosprávny kraj odňal správu majetku povinnému“.

Sťažovateľka navrhuje, aby „Ústavný súd Slovenskej republiky tejto sťažnosti vyhovel a takto rozhodol:

1. Nitriansky samosprávny kraj prijatím uznesenia č. 325/2004, zo dňa 05. 10. 2004, porušil právo A. H., v. o. s., zaručené v čl. 14 ods. 1 Ústavy SR, že každý má spôsobilosť mať práva, ako aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, že každý sa môže domáhať zákonom stanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, i v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR že každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom a v čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, že všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

2. Nitrianskemu samosprávnemu kraju sa prikazuje bez zbytočného odkladu zrušiť uznesenie č. 325/2004, zo dňa 05. 10. 2004, ktorým bola odňatá správa nebytových priestorov Nemocnici s poliklinikou v Š.

3. A. H. v. o. s., priznáva náhradu trov právneho zastúpenia podľa čl. 13 ods. 8 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ktorú je Nitriansky samosprávny kraj povinný vyplatiť na účet právnej zástupkyňi JUDr. G. S., Advokátska kancelária N., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (m. m. IV. ÚS 292/04).

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak by namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 56/03, II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02).

Ústavný súd zo sťažnosti a jej príloh zistil, že zastupiteľstvo na 35. zasadnutí konanom 5. októbra 2004 upravilo vzájomné vzťahy Nitrianskeho samosprávneho kraja ako vlastníka nehnuteľností a nemocnice prijatím uznesenia č. 325/2004, z výpisu ktorého vyplýva, že: „Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja schvaľuje a) odňatie správy nasledovných nehnuteľností NsP Š.: - L., súp. č. 833 na parc. č. 2091/2 v celosti, pozemok parc. č. 2091/2 zastavané plochy 816 m² v celosti, - S., súp. č. 832 na parc. č. 2077/7 a 2077/8 v celosti, - Nemocnica s poliklinikou, súp. č. 833 na parc. č. 2079 v celosti, pozemok parc. č. 2079 zastavané plochy o výmere 7251 m² v celosti.“

Podľa sťažovateľky predmetným uznesením zastupiteľstva boli porušené jej základné práva podľa čl. 14, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy.

Podľa čl. 14 ústavy každý má spôsobilosť na práva.

Citované ustanovenie ústavy garantuje fyzickým osobám a právnickým osobám právnu subjektivitu, ktorá okrem spôsobilosti na práva zahŕňa spôsobilosť na právne konanie (právne úkony). Spôsobilosť na práva znamená mať právnu subjektivitu, a teda byť nositeľom práv. Ústavou priznaná právna subjektivita oprávňuje právne subjekty domáhať sa zákonnými prostriedkami svojich práv, ktoré sa jej priznávajú.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením zastupiteľstva a namietaným porušením základného práva sťažovateľky, pretože uznesenie zastupiteľstva sa vôbec nedotklo právnej subjektivity sťažovateľky, a preto v tejto časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Rovnako i tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože ani v tejto časti nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením zastupiteľstva a namietaným porušením základných práv sťažovateľky.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Pri posudzovaní sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd vychádzal zo svojej stabilnej judikatúry, podľa ktorej k porušeniu tohto základného práva by došlo vtedy, pokiaľ by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, resp. inom orgáne Slovenskej republiky a pokiaľ by tieto orgány odmietli konať a rozhodovať o uplatnenom práve fyzickej osoby alebo právnickej osoby (m. m. I. ÚS 22/03, I. ÚS 52/03, I. ÚS 139/02).

Sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že sa jej *„odňala aj akákoľvek iná možnosť uspokojenia právoplatnej a vykonateľnej pohľadávky“*. Uvedený dôvod nezakladá žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva, reálnosť ktorého by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie.

Pokiaľ zastupiteľstvo rozhodlo v zmysle zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, konalo tak v rozsahu jemu zákonom priznanej právomoci a ústavný súd nemá dôvod a tiež oprávnenie zasahovať do tejto právomoci.

Ústavný súd konštatuje, že podľa Exekučného poriadku je vykonanie exekúcie prikázaním inej pohľadávky jedným z niekoľkých spôsobov výkonu exekúcie podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, preto rozhodnutie zastupiteľstva č. 325/2004 neznemožnilo sťažovateľke pokračovať v exekúcii inými zákonom ustavenými spôsobmi exekúcie.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Článok 47 ods. 2 ústavy zaručuje právo na právnu pomoc v kvalifikovanej forme prostredníctvom osoby s právnickým vzdelaním v každom konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánom verejnej správy.

So zreteľom na obsah základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy ústavný súd nevidí žiadnu súvislosť medzi napadnutým uznesením zastupiteľstva a tvrdeným porušením čl. 47 ods. 2 ústavy, pretože k namietanému porušeniu nielen vôbec nedošlo, ale tvrdené porušenie ani nemá žiaden reálny základ (opierajúc sa o vymedzený obsah čl. 47 ods. 2 ústavy) v obsahu sťažnosti, ako aj jej prílohách.

Ústavný súd súčasne konštatuje, že sťažovateľkou uvedená námietka, že „*postavenie sťažovateľa ako účastníka exekučného konania bolo znevýhodnené od 15. 06. 2004 schválením zák. č. 345/2004 Z. z., ktorým nemožno pri nútenom výkone práva siahnuť na majetok povinného – zdravotníckeho zariadenia, v danom prípade Nemocnice s poliklinikou v Š., ako aj prijatím uznesenia Nitrianskeho samosprávneho kraja, zo dňa 05. 10. 2004, ktorým sa odňala aj akákoľvek iná možnosť uspokojenia právoplatnej a vykonateľnej pohľadávky sťažovateľa*“, nie je spôsobilá porušiť základné právo rovnosti účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci konaní pred všetkými orgánmi verejnej moci uvedenými v čl. 47 ods. 2 ústavy sú si rovní, majú rovnaké práva a povinnosti.

Podstata ústavnej zásady rovnosti účastníkov spočíva v tom, že všetci účastníci konania pred orgánmi verejnej moci majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok, bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka, nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov je navrhovateľom a ktorý je odporcom.

Vychádzajúc z uvedenej interpretácie čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a z okolností veci sťažovateľky, ktorá namietala porušenie uvedených práv v exekučnom konaní uznesením

zastupiteľstva, ústavný súd môže len konštatovať absenciu príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením zastupiteľstva a porušením označených základných práv.

Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok pri predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, bolo bez právneho významu sa zaoberať ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2005